

TRAFIKKTRYGGLEIKSPLAN FOR
TYSNES KOMMUNE
2023 – 2027

PLANPROGRAM OFFENTLEG ETTERSYN

Dato: 23.08.2022

Planprogram Kommunedelplan for trafikktryggleik 2023 – 2027 Tysnes kommune

Innhald

1. Innleiing	3
1.1. Bakgrunn	3
1.2. Lovgrunnlag	3
1.3. Føremålet med planen	3
2. Føringar for arbeidet	4
2.2. Ansvarsdeling i trafikksikringsarbeidet	4
4. Status frå førre plan.....	5
5. Tema i kommunedelplan for trafikksikring 2023 - 2031	5
6. Planprosess og medverknad.....	6
6.1. Organisering av arbeidet	6
6.2. Medverknad	6
6.3. Framdriftsplan	7
7 Analyse av trafikkulykker.....	8
8 Behov for utgreiing og analyse.....	10
9 Tiltak/handlingsplan	10
9.1 Fysiske tiltak	10
9.2 Haldningsskapande arbeid, informasjon og organisatoriske tiltak	10
10 Økonomiske konsekvensar	11

1. Innleiing

Trafikktryggleiksplanen (TT-plan) skal vera kommunen sitt styringsverktøy i arbeidet med trafikktryggleik, og sikre at trafikksikring vert teke i vare på ein god måte i heile kommunen og i alle aktivitetar. Det er ein føresetnad for å søke om statlege midlar til trafikksikringstiltak å ha ein godkjent og oppdatert trafikksikringsplan.

1.1. Bakgrunn

Tysnes kommune har starta arbeidet med trafikksikringsplan. Planen skal utarbeidast for perioden 2023 til 2027. Planen skal gi føringar på trafikksikringsarbeidet i kommunen dei neste 4 åra. Planen skal utarbeidast mellom anna på bakgrunn av innkomne innspel og utarbeidd trafikkanalyse, inkludert registrerte data om ulykker.

1.2. Lovgrunnlag

Kommunedelplan for trafikksikring har status som tematisk delplan til kommuneplanen, men utan heimel til bindande arealdisponeringar. Planen kan gi tilrådingar om arealdisponeringar til kommuneplanen sin arealdel.

Planen vil bli utarbeida som ein kommunedelplan, og det er såleis krav om planprogram. Planprogrammet skal i korte trekk skildre føremålet med planarbeidet, planprosessen, utgreiingstema og opplegg for medverknad. Forslag til planprogram skal sendast ut på høyring og leggjast ut til offentleg ettersyn i minst 6 veker, jf. plan- og bygningslova § 4-1.

1.3. Føremålet med planen

Føremålet med ein kommunal trafikksikringsplan er å leggja grunnlaget for målretta og systematisk trafikksikringsarbeid på lokalplanet. TS-planen er eit overordna grep for å få talet på ulykker ned og auka tryggleiken i trafikken. Planen skal òg gje ein oppdatert oversikt over dei utfordringar ein har i trafikken i kommunen, og påverka aktørar til å delta aktivt i arbeidet med trafikktryggleik. Fokus på trafikksikring er først og fremst viktig for å redusera konsekvensane ved ulykker, med alvorlege skader og tap av liv. I tillegg fører trafikkulykkene med seg store samfunnskostnader. TS-planen skal presentera utfordringar, målsetjingar og prioriteringar for trafikksikringsarbeidet i kommunen. Dette vert følgt opp i ein handlingsplanen kor konkrete TS-tiltak vert prioritert med utgangspunkt i dei økonomiske rammer som er lagt i kommunen sine budsjett.

Trafikktryggleik på sjø vil inngå som tema i trafikksikringsplanen. Sjølv om tal hardt skadde og omkomne på sjøen har hatt jamn nedgang dei seinare åra, er det viktig å arbeide systematisk mot enda tryggare ferdsel til sjøs. Tysnes kommune har lang strandsone, og mykje sjøareal, strandlinje og kai- og bryggeanlegg. I denne trafikksikringsplanen er tiltak for tryggleik på sjø avgrensa til å handle om ferdsel med fritidsbåt og tryggleik ved kaianlegg. Planen tek ikkje føre seg tryggleik knytt til anna transport på sjø eller verksemder som driv sjøretta næring, då desse er omfatta av eige regelverk og rutinar knytt til tryggleik.

Det vil verte lagt opp til at planen skal fastsette visjon og mål for ulike deltema. Prosessen vil avdekke kva fokusområda vil vera, men ut frå gjeldande TT-planar ser ein at det er naturleg at følgjande tema vil vera særleg aktuelle og viktige i planarbeidet:

- Barn og unge i trafikken og på sjøen, som inkluderer trygg skuleveg
- Generell åtfærd sjø
- Eldre og menneske med nedsett funksjonsevne
- Haldnings- og åtfærdsskapande arbeid
- Arealplanlegging
- Vegutforming og fysiske tiltak, her under lys

2. Føringer for arbeidet

2.1. Nasjonale, regionale og lokale mål og føringer

Stortinget vedtok i høve handsaminga av Nasjonal transportplan ein nullvisjon, med mål om eit transportsystem som ikkje fører til tap av liv eller varig skade. Nullvisjonen er det berande elementet for arbeid med trafikkisikring i Noreg. Som ein naturleg konsekvens av nullvisjonen skal ein fokusera på satsingsområde som har størst verknad i høve til ulykker.

Barn og unge er eit hovudfokus i nasjonalt og regionalt trafikkisikringsarbeid. Barn sin skuleveg involverer mange, og det er viktig å førebyggja ulykker og utryggleik, samt at ein i ung alder arbeider med å få lagt til rette for gode haldningar. Trygge oppvekstforhold for barn og unge er viktige satsingsområde i kommunen og arbeidet med trafikkisikring må ha fokus på dette.

Regjeringa har som mål at det ikkje skal skje ulykker med fritidsbåt til sjøs kor nokon vert drepne eller hardt skada. Det er difor utarbeidd ein Nasjonal handlingsplan mot fritidsbåtulykker, der kommunane sjølv har ansvar for å følgje opp med lokale tiltak.

Folkehelseperspektivet skal bli ivaretatt i all kommunal planlegging, og planlegging etter plan- og bygningslova skal fremja befolkninga si helse og motverka sosiale helseforskjellar.

Tysnes kommune sin arealdel til kommuneplan gjeld for perioden 2010 – 2022. Det pågår arbeid med ny arealdel med ambisjon om planframlegg til offentleg ettersyn tidleg 2023.

Nasjonale, regionale og lokale føringer vert skildra i ei rekkje dokument. Av dei viktigaste kan nemnast:

- Nasjonal transportplan 2022 - 2033
- Statens vegvesen sitt handlingsprogram 2022 – 2025
- Nasjonal tiltaksplan for trafikkisikkerhet på vei 2022 – 2025
- Meld. St. 40 (2015-2016) Trafikkisikkerhetsarbeidet – samordning og organisering
- Regional transportplan Vestland 2022-2033
- Klimaplan for Hordaland 2014-2030
- Ulykker i Noreg. Nasjonal strategi for førebygging av ulykker som medfører personskade
- Kommuneplanen sin arealdel – 2023-

2.2. Ansvarsdeling i trafikkisikringsarbeidet

Det er fleire forvaltingsnivå og organisasjonar som har ansvar for gjennomføring av trafikktryggleik i kommunen.

Tysnes kommune

Kommunen har eit særleg ansvar for trafikktryggleik blant sine tilsette og innbyggjarane i kommunen. Kommunen har mellom anna ansvar for at trafikktryggleik alltid er eit tema når kommunen planlegg, byggjer og godkjenner tiltak i tilknytning til vegsystemet. Teknisk drift har ansvar for drift, vedlikehald og fysiske trafikktryggleikstiltak på det kommunale vegnettet. I tillegg bør eining for undervisning og barnehage ha ansvar for ikkje-fysiske tiltak retta mot skule og barnehage. Samarbeid mellom skule, barnehage, politi og Trygg Trafikk er viktig i denne samanhengen.

Vestland fylkeskommune

Ifølgje Vegtrafikkloven § 40a har fylkeskommunen «et ansvar for å tilrå og samordne tiltak for å fremme trafikksikkerheten i fylket». Fylkeskommunen har det overordna ansvar i saker som gjeld fylkesvegane.

Statens vegvesen

Vegvesenet har ansvar for at ferdsla på riksvegar er trygg for alle trafikantgrupper. Dei planlegg, byggjer og har ansvar for vedlikehald på desse vegane. Tilknytning av avkøyrslar til desse vegane vert regulert av Statens vegvesen. Vegvesenet har også ansvaret for planlegging og bygging av gang- og sykkelvegar langs sitt vegnett samt ansvar for kontroll av køyretøy, kontroll av køyre- og kviletid og bilbeltekontroll.

Politiet

Politiet har ansvar for kontrolltiltak overfor trafikantane, særleg når det gjeld fart og køyring i ruspåverka tilstand. I tillegg har etaten eit ansvar for førebyggjande tiltak overfor trafikantane, med hovudvekt på dei yngste. Slike tiltak vert utført i samarbeid med skulen.

Trygg Trafikk

Trygg Trafikk har eit særskilt ansvar for trafikkopplæring og informasjon om trafikktryggleik, og skal stimulera det frivillige trafikksikringsarbeidet i kommunane. Dei kan yta fagleg bistand til mellom anna barnehagar og skular gjennom kampanjar, kurs og materialtilbod.

4. Status frå førre plan

I førre plan var det tiltakslistar retta både mot fysiske tiltak og ikkje fysiske tiltak knytt til dei ulike delane av vegnettet. I revidert plan vil status frå førre plan kartleggast, og om nødvendig skal det diskuterast tiltak for å auke gjennomføringsevna på tiltak som ikkje er gjennomførte.

5. Tema i kommunedelplan for trafikksikring 2023 - 2031

I planprosessen vil følgjande tema drøftast:

- Visjon og målsetningar
- Gjennomgang av registrerte ulykker og uhell dei siste 10 åra
- Haldningsskapande arbeid.
- Ikkje-fysiske tiltak og korleis desse best kan forankrast slik at gjennomføring av tiltaka er sikra.
- Drøfte fysiske tiltak
- Tryggleik på sjø
- Konkrete forslag til fysiske og ikkje-fysiske tiltak for perioden 2023 –2027 og perioden 2028 – 2031.
- Metode og prosess knytt til rullering av planen. Særleg handlingsprogrammet.

Trafikktryggleiksplanen vil ha eit særskilt fokus på tryggleik for dei mjuke trafikantane i bygdene, og trygg skuleveg.

6. Planprosess og medverknad

6.1. Organisering av arbeidet

Planarbeidet vert leia av rådgjevar plan-eigedom og idrett

I arbeidsgruppa deltek:

- Kommunalsjef teknisk Tysnes kommune
- Einingsleiar for Teknisk Drift Tysnes kommune
- Fagarbeidar veg Tysnes kommune
- Representant for politiet
- Representant for Vestland fylkeskommune (fylkesveg)
- Representant for Trygg Trafikk.
- Representant frå ABO Plan & Arkitektur

Andre viktige aktørar i planarbeidet vil vere Skyss og transportnæringa i kommunen.

Styringsgruppe for arbeidet er Formannskapet i Tysnes kommune.

Planprogram sendast på offentleg høyring og spesielt retta høyring til ungdomsrådet – barnas representant i plansaker og rådet for eldre og personar med funksjonsnedsetting.

6.2. Medverknad

Krav om medverknad er forankra i plan- og bygningslova, og det vert lagt opp til medverknad tidleg i prosessen. Engasjement og innspel frå innbyggjarar og andre vil ha stor verdi for arbeidet. Ein vil allereie ved oppstartsvarsel be om konkrete innspel til handlingsplanen. Dette vil også fungere som ei form for kartlegging over korleis innbyggjarane opplever sitt nærområde, samt at desse kan ha mykje lokalkunnskap, informasjon om behov, utfordringar og løysningar, som kan medverke til betre planar og breiare grunnlag for avgjersle og prioriteringar. Skular, barnehagar og lag og foreiningar vil særskilt bli invitert til å kome med innspel.

Planprogrammet og kommunedelplan for trafikktryggleik vert sendt på offentleg høyring i seks veker. Skular, barnehagar og lag- og organisasjonar vert invitert til å komme med sine innspel til planarbeidet.

6.3. Framdriftsplan

Forslag til framdriftsplan for arbeidet med trafikksikringsplanen:

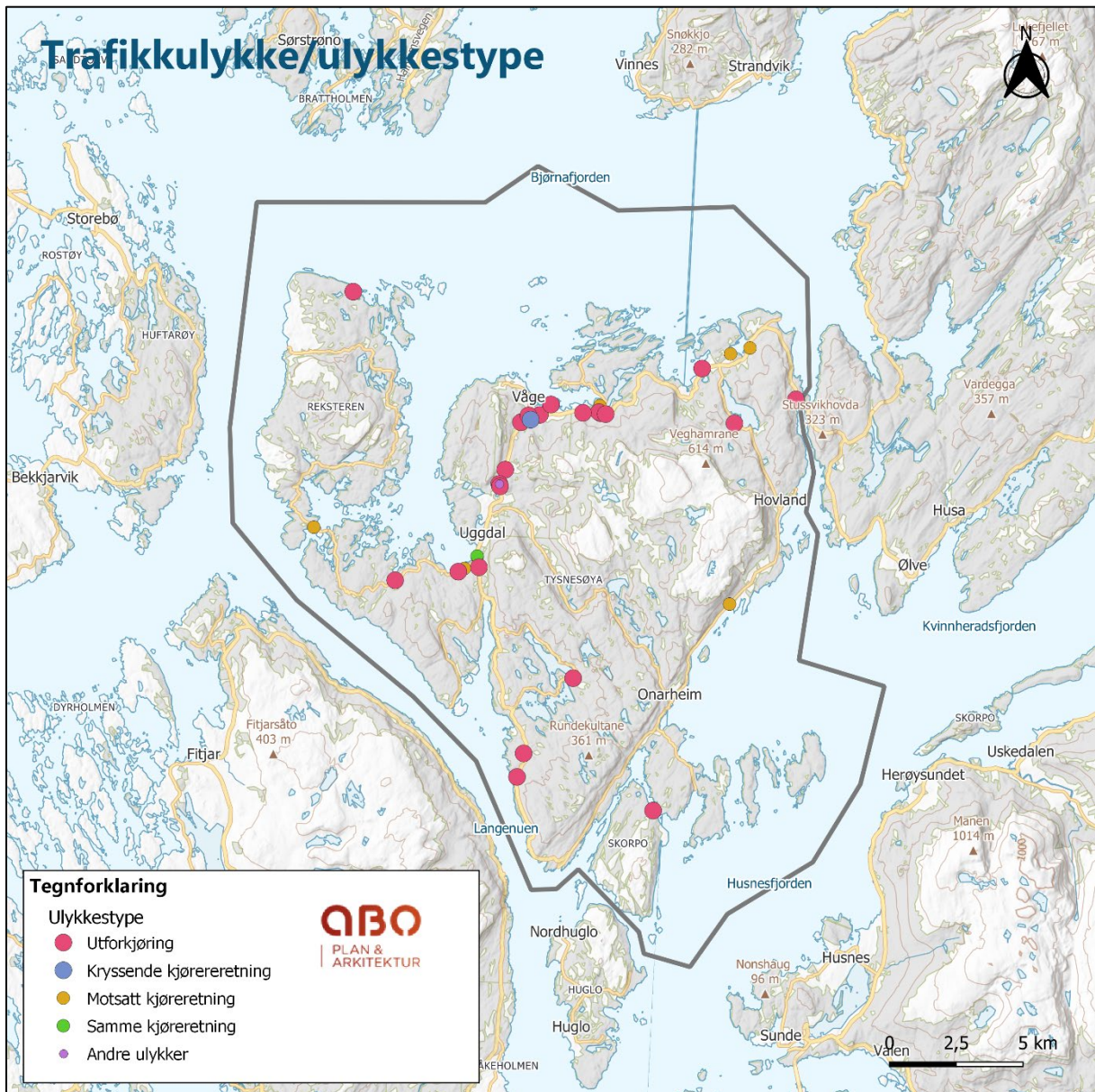
Fase/månad	Mai 22	Juni 22	Juli 22	Aug 22	Sep 22	Okt 22	Nov 22	Des 22	Jan 23	Feb 23	Mar 23	Apr 23	Mai 23	Juni 23	Juli 23
OPPSTART															
Møte med kommunen - organisering															
PLANPROGRAM															
Utarbeide planprogram															
Utarbeide trafikkanalyse															
Formannskapet – vedtak høring planprogram					X										
Høring planprogram og innspel oppstart															
Justering og vedtak planprogram															
TRAFIKKSIKRINGSPLAN															
Oppsummering innspel og registrering GIS-kart															
Utarbeide kriterium for vurdering av innspel															
Prioritering av innspel - handlingsdel															
Utarbeide TS-plan															
1. gongs behandling / vedtak offentlig ettersyn															
Høring TS-plan															
Justering av planforslaget etter offentlig ettersyn															
2. gongs behandling															
Kommunestyret - vedtak															
Kunngjøring godkjent plan															

X – politisk møte

7 Analyse av trafikulykker

Hovudmålsetjinga i trafikksikringsarbeidet er å redusera tal, omfang og alvorsgrad på ulykker. For å kunna møte dette med prioriteringar og tiltak, er det viktig med god dokumentasjon av forholda knytt til ulykker.

For å få ei oversikt over dei overordna utfordringane i kommunen har ein gjennomført ein statistisk analyse av trafikulykker med bakgrunn i kjente data frå nasjonal vegdatabase (NVDB). Dette er samla i eit vedlegg til planprogrammet. Under er utdrag frå analysen som tek for seg perioden 2011 - 2020 i heile Tysnes kommune.

Figur 1. Kart som syner ulykker fordelt på ulykkestype i analyseperioden 2011-2020.

Figur 2. Oversikt over hovudvegnettet i Tysnes kommune med vegnummer.

Det offentlege vegnettet i kommunen består av fylkesvegar og kommunale vegar, slik det går fram av figur. 2. Det er høgast ÅDT på strekninga mellom Våge og Uggdal (1900), og mellom Våge og Lunde (1100). Vegen ut til Reksteren har ein ÅDT på 600 på deler av strekingen, mens vegane på den sørlege delen av øya har ein ÅDT som ligg mellom 300 og 350.

- Dei siste 10 åra har det vore 1 dødsulykke i Tysnes kommune.
- 3 personar har blitt hardt skadd i ulykke.
- Tal ulykker varierer, men har vore veldig lågt dei siste 3 åra.
- 2017 var eit år med 8 ulykker (høgast i perioden) og året etter var det 0 ulykker (lågast)
- Over 65% av dei registrerte ulykkene er knytt til bilulykker.
- Over 92% av ulykkene har utfall med lettare skadar.
- Over 74% av ulykkene er registrert som utforkøyringsulykker
- Dei fleste ulykkene har skjedd på fylkesveg
- Dei fleste ulykkene har skjedd i område med fartsgrense 80 km/t.

8 Behov for utgreiing og analyse

Analysen av trafikkulykker vil saman med lokalkunnskap og politiske prioriteringar, danne grunnlaget for arbeidet med mål, strategiar og tiltaks-/handlingsplan med konkrete tiltak. Med bakgrunn i gjeldande TS-planar, ulykkesanalysen og arbeidsmøte, ser ein at følgjande tema vil vera sentrale å utgreie i den vidare prosessen:

- Gjennomgang av status frå førre planar
- Gjennomgang av fakta knytt til registrerte ulykker på vegnettet i kommunen.
- Gjennomgang av innkomne innspel frå lag og organisasjonar samt dei ulike skular, barnehagar og oppvekstsenter mfl.
- Fastsette visjon og målsetningar
- Gje eit grunnlag for prioritering av ikkje fysiske og fysiske tiltak

Det vil bli lagt vekt på at planen skal vere handlingsretta, der tiltak vil verta prioritert ut i frå ei samla vurdering av ulykker, uhell og for låg grad av tryggleik. Det vil bli lagt til grunn å prioritere der det er behov for viktige trafikksikringstiltak, samt kva det er midlar til.

9 Tiltak/handlingsplan

Planen vil ta utgangspunkt i den historiske utviklinga for trafikkulykker i kommunen. Dette vil vera basert på eksisterande informasjon og informasjon henta inn i arbeidsmøte og innspelsrundar. Planen vil omtale vegstrukturen i kommunen og ta for seg situasjonen for alle typar trafikkantar, samt kome inn på transportbehovet og busettingsmønsteret i kommunen.

Handlingsplanen er tenkt å vere delt i to delar; ein del som tar for seg fysiske tiltak på/langs veg og ein del som omhandlar haldningsskapande arbeid og organisatoriske tiltak.

Mange tiltak som kom som innspel til førre plan, er ikkje gjennomført og vert vurdert og prioritert på nytt i denne planen.

I arbeidet med å vekke tiltak i handlingsplanen vil empirisk kunnskap om verknaden av ulike trafikktryggleikstiltak leggjast til grunn. Dette er viktig for å kunne vite kva som er den faktiske effekten av dei tiltaka som vert prioritert.

9.1 Fysiske tiltak

I gjeldande TS-plan er det mange innspel og tiltak i handlingsplanen. Det er fleire av desse som ikkje er gjennomført. Dei fysiske tiltakslistene vil ta utgangspunkt i gjeldande TS-planar, der ein i første fase vil gå gjennom eksisterande planar og vurdere vidareføring av tiltak som ikkje er gjennomført. Vidare vil ein også nytte kommunen sin kommuneplan, lokal kjennskap, faglege vurderingar og politiske prioriteringar i arbeidet. Innspel frå innbyggjarar og andre skal også vurderast i planarbeidet.

Tiltak kan vere bygging av gang- og sykkelveg, utbetring av kryss, oppsetting av veglys, bygging av haldeplass for buss, sikre kryssingspunkt for fotgjengarar, fartsreducerande tiltak, etc.

9.2 Haldningsskapande arbeid, informasjon og organisatoriske tiltak

Haldningsskapande- og informasjonsarbeid må jobbast og inkluderast i alle typar arbeid som kommunen har ansvar for. Gjeldande TS-plan har definert fleire punkt knytt til ikkje fysiske tiltak, og det er lagt opp til at ny plan tar utgangspunkt i desse og vidareføre, samt supplerer punkta for ikkje fysiske tiltak.

10 Økonomiske konsekvensar

TS-planen vil vera eit grunnlag for å årleg søke om trafikksikringsmidlar og fordeling av kommunale midlar (økonomiplan og budsjett). Planen vil gå nærmare inn på moglegheit for å prioritere mellom tiltaka.

Kommunen har moglegheit til å kome med innspel til tiltak på fylkesvegnettet i kommunen. Planen vil omtale dei ulike finansieringsordningane som kan nyttast for å søkje om midlar.

For dei haldningsskapande/organisatoriske tiltaka er det hovudsakeleg kostnad knytt til tidsbruk av eigne ressursar, samt eventuelle utgifter til prosjekter/kampanjar. Planen vil gå nærare inn på dette.